

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ФОРМУВАННЯ СІВОЗМІН

Кафедра землеробства та гербології
Агробіологічний факультет

<i>Лектор</i>	Літвінов Дмитро Вікторович
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітньо-науковий ступінь</i>	phD доктор філософії
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	5
<i>Форма контролю</i>	Екзамен
<i>Аудиторні години</i>	50 (20 год лекцій, 30 год лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Метою освоєння дисципліни «Сучасні концепції формування сівозмін» є формування у майбутніх фахівців глибоких теоретичних і практичних знань із таких питань: наукові основи формування сівозмін у тому числі і в умовах зміни клімату, науково-обґрунтовані методи регулювання розміщення сільськогосподарських культур у сівозміні, критерії оцінки попередників, у тому числі і з питання алелопатії та синергізму, особливості побудови сівозміні короткої ротації, формування сівозмін за умов органічного землеробства, принципи формування сівозмін за Mini-till і No-till, метод Stacking (подовжені сівозміни), управління балансом вологи, біогенних елементів і біомаси, фітосанітарного стану у агроценозах за оптимізації розміщення культур, зменшення негативних наслідків ерозійних процесів, оптимізації технічної логістики.

Теми лекцій:

1. Наукові основи чергування, концентрації і розміщення культур у сівозмінах. Сучасні принципи побудови сівозмін.
2. Управління факторами родючості ґрунту в сівозмінах.
3. Особливості формування сівозмін в районах прояву ерозії.
4. Управління фітосанітарним станом ґрунту і посівів у сівозміні.
5. Особливості формування сівозмін залежно від спеціалізації та ґрунтово-кліматичних умов.
6. Формування сівозмін в умовах зміни клімату.
7. Формування сівозмін за мінімізації механічного обробітку ґрунту.
8. Особливості формування системи сівозмін за органічного землеробства.
9. Основні критерії оцінки ефективності сівозмін.
10. Ґрунтово-екологічні принципи організації сівозмін.

Теми лабораторних занять:

1. Визначити основні шляхи збереження і підвищення родючості ґрунту в сівозмінах, у т. ч. біологічними методами.
2. Визначення ерозійної безпеки сівозміни. Розроблення протиерозійних заходів у сівозмінах. Особливості устрою території сівозмін в районах водної та вітрової ерозії ґрунтів.
3. Управління фітосанітарним станом у різноротаційних сівозмінах.
4. Агроекологічне і агроекономічний обґрунтування структури посівних площ і сівозмін.
5. Проектування схем чергування культур в сівозміні залежно від структури посівних площ і спеціалізації для різних ґрунтово-кліматичних зон.
6. Проектування сівозмін за органічного землеробства.
7. Проектування системи обробітку ґрунту в сівозмінах для різних агроекологічних груп земель (аналіз конкретних ситуацій).
8. Дати агроекономічну, екологічну та енергетичну оцінку сівозміни (аналіз конкретної ситуації).

Список рекомендованої літератури:

1. Танчик С. П., Примак І. Д., Літвінов Д. В., Центило Л. В. Сівозміни: підручник. Київ : НУБІП України, 2019. 364 с.
2. Гудзь В. П., Примак І. Д., Танчик С. П. Землеробство. К.: Центр учбової літератури. 2014. 432 с.
3. Гудзь В. П., Примак І. Д., Рибак М. Ф. та ін. Адаптивні системи землеробства: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури. 2007. 336 с.
4. Танчик С. П., Цюк О. А., Центило Л. В. Наукові основи систем землеробства. Монографія. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД». 2015. 314 с.
5. Камінський В. Ф., Літвінов Д. В., Шиліна Л. І. Агробіологічні основи короткоротаційних сівозмін Лісостепу [Монографія]. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2019. 228 с.
6. Примак І. Д., Лотоненко І. В., Манько Ю. П. Наукові основи землеробства. Навчальний посібник. К. : КВІЦ, 2008. 192 с.
7. Танчик С. П. No-till і не тільки. Сучасні системи землеробства. Навчальний посібник. К. :Юнівест Медіа, 2009. 159 с.
8. Косолап М. П., Кротінов О. П. Система землеробства no-till. К.: Логос. 2011. 352 с.
9. Косолап М. П., Танчик С. П., Манько Ю. П. та ін. Термінологічний словник з гербології. Навчальний посібник. К. : Слово. 2008. 183 с.
10. Медведєв В. В. Нульовий обробіток ґрунту в європейських країнах. Харків, 2010.

Інформаційні ресурси:

1. <http://agrotimeteh.com.ua>.
2. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. <http://csm.kiev.ua/nd/nd.php?b=1>
4. https://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/data/oecd-agriculture-statistics_agr-data-en
5. <http://pidruchniki.ws>.
6. <http://www.fao.org/countryprofiles/index/ru/?iso3=UKR>.